

2016

Łało w teatrze

Wstęp

Oddajemy do Państwa dyspozycji broszurę podsumowującą dziewiątą edycję programu Lato w teatrze, realizowanego przez Dział Pedagogiki Teatru Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego, finansowanego z budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W publikacji znajdą Państwo opisy zrealizowanych projektów konkursu grantowego oraz informacje o pozostałych inicjatywach podjętych przez Dział Pedagogiki Teatru w ramach Lata w teatrze 2016 takich jak objazd po Polsce projektów artystyczno-edukacyjnych połączonych z prezentacją w namiocie cyrkowym spektakli *Jak wytresować dziewczynkę?* oraz *Pippi Pończoszanka*, cykle warsztatów Szkoły Pedagogów Teatru, czy dwudniowa konferencja „Pedagogika Teatru. Kierunki, refleksje, perspektywy”, która stanowiła okazję do wieloaspektowej dyskusji o pedagogice teatru.

Zapraszamy do lektury!

Opisy projektów powstały na podstawie informacji przekazanych przez realizatorów warsztatów.

Korekta:

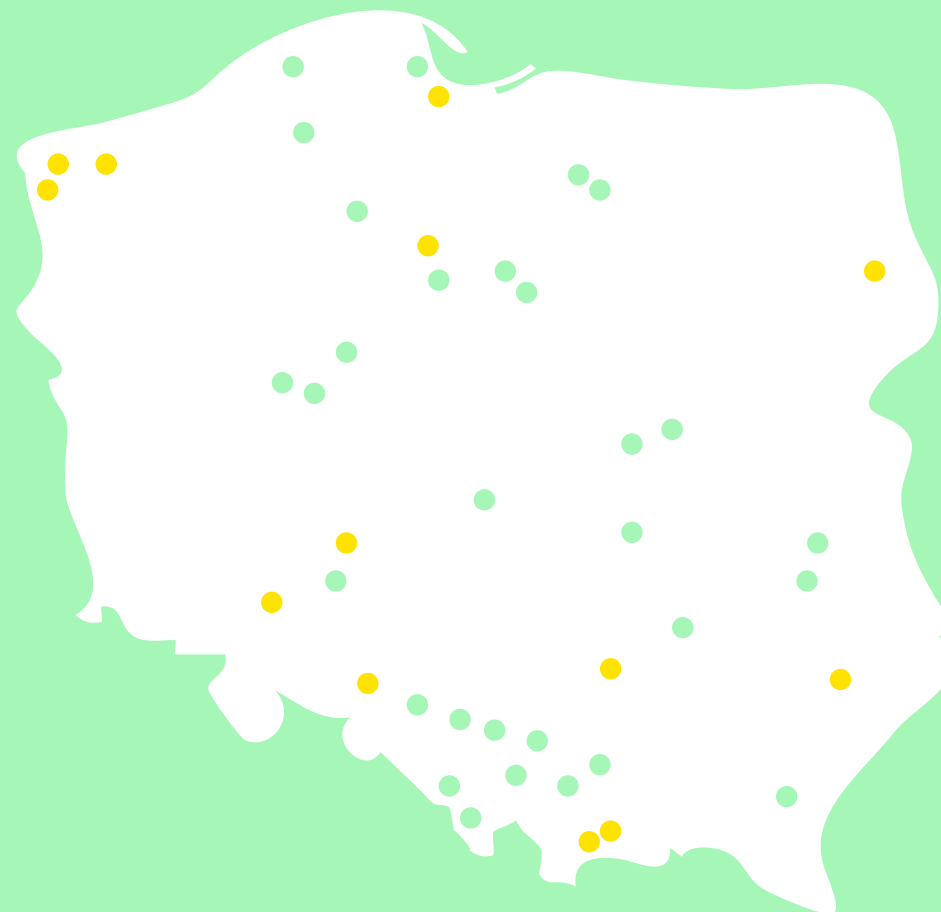
Iga Kruk-Żurawska

Skład:

Karolina Witowska

Lato w teatrze w liczbach

- 130** zgłoszonych projektów
- 44** dofinansowane projekty
- 44** miejscowości
- 15** województw
- 44** zrealizowane turnusy
- 1543** uczestników
- 88** pokazów
- 13765** widzów
- 312** prowadzących warsztaty
- 227** wolontariuszy

- Lato w Teatrze
- Lato w Teatrze +

2016

Lato w teatrze +

Sztuka – Wehikuł

Stowarzyszenie Teatr Okno, Grupa Coincidentia

miejsce: Białystok

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–18 lat

koordynator: Monika Bania

prowadzący: Monika Bania, Paweł Chomczyk, Magdalena Kiszko-Dojlidko, Anna Kołosow-Ostapczuk, Agnieszka Możejko-Szekowska, Klaudia Nierodzik, Rafał Supiński, Ewa Zemło, Krzysztof Zemło

Tematem warsztatów i spektaklu było jedno z ostatnich przesłań Jerzego Grotowskiego: teatr nie jest celem samym w sobie, ale drogą, metodą, procesem budowania wspólnoty. Uczestnicy podróżowali po różnych formach ekspresji artystycznej i technikach teatralnych wywodzących się z różnych kultur (m.in. chiński teatr cieni, japońskie bunraku, afrykańska maska rytualna), a inspiracje czerpali z klasyki literatury przygodowej: książek Juliusza Verne’a, Alfreda Szklarskiego, Kornela Makuszyńskiego, Jonathana Swifta.

Idzie, idzie sobie baśń, aż na koniec świata...

**Stowarzyszenie Kulturalno-Edukacyjne „Stacja Bukownica”
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Kraszewice**

miejsce: Bukownica

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7–16 lat

koordynator: Maria Pigulska

prowadzący: Mirosław Borkowski, Zofia Calińska, Bożena Jabłońska, Ewa Małąg, Magdalena Mądra, Wioletta Mróz, Maria Pigulska, Jakub Studziński, Daria Wiśniewska, Bartosz Zajdler

Dzieci spędziły warsztaty teatralne w krainie baśni, wyobraźni i zabawy. Tworzyły teatr z własnych przeżyć i fantazji, starając się nazwać wartości, którymi się kierują. Każda grupa sama stworzyła opowieść – między innymi o odwadze, miłości, dobru, przyjaźni, prawdomówności, sprawiedliwości, uczciwości, szacunku, pracy. Zajęcia warsztatowe, podczas których powstawał spektakl, odnosiły się do sytuacji znanych uczestnikom z życia codziennego.

Teatr z historią robimy!

Stowarzyszenie Teatr Wiczy, Teatr Agrafka

miejsce: Chełmno

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynatorzy: Iga Jambor-Skupniewicz,
Krystian Wieczyński

prowadzący: Jacek Brembor, Radosław Garncarek,
Magdalena Kosek, Iga Jambor-Skupniewicz, Klaudia Peplińska,
Matylda Podfilipska, Błażej Wdowczyk, Krystian Wieczyński

Młodzież została zaproszona do wspólnego stworzenia spektaklu opartego na historii i tradycji Chełmna i Ziemi Chełmińskiej. Organizatorom zależało na pokazaniu Chełmna nie tylko jako miasta zakochanych, lecz także miasta legend, a jednocześnie spojrzeniu na ten temat z perspektywy nastolatków. Bogata historyczna zabudowa miasta była inspiracją do stworzenia scenografii i spektaklu. W pracy wykorzystano całą gamę środków artystycznych teatru dramatycznego i lalkowego: pantomimę, improwizacje aktorskie, działania w kontakcie z widzem.

ImproLATO

Miejski Teatr Miniatura
Fundacja Inkubator Kultury Kulmiasto

miejsce: Gdańsk

uczestnicy: dzieci w wieku 9–13 lat

koordynator: Magdalena Zabłotna

prowadzący: Adrian Amrugiewicz, Jowita Cieślakiewicz,
Maja Kanabaj, Wioleta Karpowicz, Maciej Motowidło,
Tomasz Okęcki, Wojciech Stachura, Hubert Świątek,
Małgorzata Tremiszewska, Weronika Uziak

Punktem wyjścia projektu *ImproLATO* była forma teatru improwizowanego, którego cechą charakterystyczną jest to, że improwizujący urzeczywistniają na scenie pomysły widzów – współuczestników wydarzenia – i robią to w ściśle określonych ramach gier bądź w dłuższych formach występu. Podczas realizacji projektu uczestnicy poznali techniki teatru improwizowanego i teatru formy, ze szczególnym uwzględnieniem elementów muzycznych i plastycznych.

Labirynt zmysłów

Teatr Lalki i Aktora „Kubuś”,
Polski Związek Niewidomych Okręg Świętokrzyski

miejsce: Kielce

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–15 lat

koordynator: Hanna Świętnicka

prowadzący: Joanna Biskup–Brykczyńska, Grzegorz Karkowski, Agnieszka Król–Paszkowska, Ewa Lubacz, Michał Olszewski, Andrzej Kuba Sielski, Elżbieta Siudak, Hanna Świętnicka

Do projektu *Labirynt zmysłów* zostały zaproszone dzieci z dysfunkcjami wzroku i słuchu oraz w pełni zdrowe, aby wspólnie odkrywać przestrzeń oddziałującą na nas poprzez dźwięk, obraz, smak, zapach, dotyk i temperaturę. Uczestnicy podczas działań warsztatowych operowali wszystkimi kanałami sensorycznymi, by stworzyć spektakl–labirynt, który umożliwi widzom pobudzenie wszystkich zmysłów. Spektaklu można było dotknąć, posłuchać, poczuć jego smak i zapach.

Wszystkie dachy świata

Teatr Figur Kraków Fundacja Działań Twórczych
Fundacja Sztuki „JAW DIKH”

miejsce: Bukowina Tatrzańska/Niedzica

uczestnicy: dzieci w wieku 6–12 lat

koordynator: Marta Hankus

prowadzący: Elżbieta Foltyniak, Marta Hankus,
Alla Maslovskaya, Małgorzata Mirga-Tas, Tomasz Wawer,
Dagmara Żabska

Uczestnicy projektu *Wszystkie dachy świata* podczas warsztatów skupili się na temacie domu: swoich rodzinach, małych rytuałach, przygodach babć i dziadków. Inspiracją do zajęć były gry (np. Dixit, Story Cubes), przedmioty, legendy. Dzieci zapisywały, nagrywały, rysowały i szyfrowały swoje opowieści i historie rodzinne, by potem stworzyć z nich sytuacje sceniczne.

1001 autoportretów

Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki
Stowarzyszenie Opolskie Lamy

miejsce: Opole

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 9–15 lat

koordynator: Magdalena Starczewska

prowadzący: Krzysztof Jarota, Michał Kowalski,
Martyna Majewska, Beata Majewska, Rafał Mościcki,
Magdalena Starczewska

Tematem warsztatów i spektaklu był autoportret jako sposób opowiedzenia swoich historii i samopoznania. Dzieci wypróbowały całą gamę narzędzi i środków artystycznych, które miały pomóc w twórczym wyrażaniu siebie. Tworzenie autoportretu miało być jednocześnie spotkaniem i szansą na pogłębioną rozmowę o sztuce, okazją na przejrzenie się w drugim człowieku. Inspirację i bazę narracyjną stanowiły *Baśnie z tysiąca i jednej nocy*.

Szekspir piąta – po południu

Teatr Lalek „Pleciuga”, Centrum Kultury w Resku

miejsce: Resko/Szczecin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 10–16 lat

koordynator: Magdalena Bogusławska

prowadzący: Karolina Babińska, Teresa Babińska,
Jolanta Furman, Wojciech Górecki, Rafał Hajdukiewicz,
Paulina Teresa Lenart, Grażyna Wojtczak

Punktem wyjścia dla projektu była skomplikowana i stosunkowo krótka historia polskiego Pomorza Zachodniego, która sprawia, że budowanie tożsamości regionalnej jest dla jego mieszkańców procesem dynamicznym i ważnym. Działania artystyczne wpisane w lokalną przestrzeń miały za zadanie pomóc dzieciom w procesie indywidualnej identyfikacji ze społecznością, jej kulturą i dziejami. Pretekstem do aktywnej zabawy teatralnej były cytaty z dramatów Szekspira.

Idzie młodość

Gminny Ośrodek Kultury w Stepnicy
Ośrodek Kultury Gminy Wolin

miejsce: Stepnica/Wolin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–13 lat i 14–18 lat

koordynator: Michał Krzywaźnia

prowadzący: Karolina Babińska, Kinga Binkowska,
Agnieszka Chamier–Gliszczyńska, Michał Krzywaźnia,
Marek Kościółek, Tomasz Kubik, Irmina Łachacz, Paulina
Masłowska, Karina Olczak, Maciej Ratajczyk,
Daniel Strzelczyk, Dobromir Strzelczyk, Katarzyna Suska

Uczestnicy warsztatów w Stepnicy pracowali w dwóch zespołach. Grupa dziecięca poszukiwała inspiracji w książce Lewisa Carolla *Alicja w Krainie Czarów*, chcąc jednocześnie doświadczyć, że przeniesienie się do innego świata nie musi oznaczać dalekich wyjazdów – wystarczy zamknąć oczy, pokonać wewnętrzne bariery, by świat marzeń stał się częścią rzeczywistości. Natomiast grupa młodzieżowa twórczo poszukiwania rozpoczęła od poznania opowieści o przodkach – obecnych i byłych mieszkańcach ziem zachodnich – a inspirację dla nich stanowiła twórczość Kantora, Wyspiańskiego i Malczewskiego.

TURBO

**Stowarzyszenie Działań Twórczych Republika Warszawa
Biłgorajskie Centrum Kultury**

miejsce: Trzęsiny

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 6–16 lat

koordynator: Aleksandra Krzaklewska–Sołtyk

prowadzący: Liwia Bargieł, Maria Bogdańska, Jolanta Denejko, Aleksandra Krzaklewska–Sołtyk, Jerzy Sołtyk, Kornelia Trawkowska, Patryk Walczak, Magdalena Wolańska

W ramach projektu *TURBO* całe Trzęsiny odleciały tysiąc lat w przyszłość w TURBOświat. Uczestnicy działań dzielili się przemyśleniami na temat swojej wsi – mówili o tym, czego nie lubią, czego się boją i co uważają za najważniejsze – oraz wymyślali historie o Trzęsinach 3000. Grupa muzyczna stworzyła świat turbodźwięków i nadawała rytm tancerzom. Grupa młodych projektantów stworzyła kosmokostiumy, scenografowie zbudowali wszechświat, a aktorzy i lalkarze wypełnili go życiem.

Kolory.

Warsztaty włączające

Wrocławski Teatr Lalek, Galeria ArtBrut

miejsce: Wrocław

uczestnicy: dzieci w wieku 7–12 lat

koordynator: Marta Kurowska

prowadzący: Sylwia Gorzak, Agnieszka Król-Sozańska,
Bartosz Kurowski, Marta Kurowska

Inspirację do działań warsztatowych z dziećmi stanowiła idea Josepha Beuysa, że każda istota ludzka jest artystą i tym samym teatr może wydarzyć się wszędzie. Zyskuje formę pop-upu, otwiera się na odbiorcę, wchodzi z nim w dialog. To teatr, który niesie ważne przesłanie społeczne. Podczas pracy uczestnicy odwoływali się do bogactwa współczesnych działań performatywnych, akcentowali teatralny aspekt audioartu, sztuk wizualnych oraz małych form.

Lato w teatrze

PATATAJ!

Teatr Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana

miejsce: Będzin

uczestnicy: dzieci w wieku 9–12 lat

koordynator: Anna Jadwiga Nowak

prowadzący: Katarzyna Bała, Roman Hyla, Kamil Katolik,
Karol Kojkoł, Jolanta Markowska, Paweł Szymkowiak,
Ewa Zawada

Projekt nawiązywał do dorobku artystycznego i pedagogicznego Jana Dormana. Szczególną inspirację do pracy twórczej stanowiła sztuka *Konik*. Uczestnicy zastanawiali się, z czym kojarzy im się słowo *PATATAJ!*: z nieskrępowaną zabawą, a może z marzeniem, zapałem, aktywnością, z ulubionymi czynnościami, poczuciem wolności? Sztuka była dla dzieci pretekstem do opowiedzenia o swoich marzeniach i drodze do ich realizacji.

LwT

Cztery zmysły, cztery żywioły

Małopolski Instytut Teatralny

miejsce: Biały Kościół

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7–14 lat

koordynator: Anna Wróbel

prowadzący: Dominika Byrska, Piotr Krawczyk,
Martyna Paliś, Grażyna Tabor, Ewa Woźniak,
Mateusz Wróbel

Podczas warsztatów uczestnicy skupili się na poszukiwaniu pieśni i historii tradycyjnych, badaniu różnych przestrzeni i oswojaniu tradycji ludowej. Wędrowali po wioskach i uprawiali rodzaj zbieractwa, odwiedzali różne miejsca i poznawali je wszystkimi zmysłami – nie tylko oglądali, lecz także nasłuchiwali, wąchali, dotykali. Na podstawie powstałej mapy miejscowości, spotkań z mieszkańcami i poznanych historii, oraz odwołując się do czterech żywiołów, dzieci i młodzież stworzyły własną teatralną opowieść.

[w]

ZDARZENIE – ZDERZENIA

Stowarzyszenie Biały Zdrój

miejsce: Bralin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–16 lat

koordynator: Aleksandra Rajska

prowadzący: Dorota Izdebska, Małgorzata Klimka,
Wiktor Kołusko, Rafał Michalak, Aleksandra Radecka,
Aleksandra Rajska, Izabela Śmigaj, Olga Żukowicz

Tematem projektu było wyobrażenie dzieci mieszkających na terenie Bralina o czasach, w których istniały PGR-y. Uczestnicy konfrontowali swoje wyobrażenia z historiami mieszkańców: rodziców, dziadków, sąsiadów. Inspiracją w pracy była sztuka surrealistyczna, która, zderzona z dziecięcą wyobraźnią i wrażliwością, miała umożliwić opowiedzenie o otaczającej rzeczywistości w nietypowy sposób.

Teatr w ruchu

Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego z Warszawy

miejsce: Cieszyn

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 6–17 lat

koordynator: Anna Cieplak

prowadzący: Anna Cieplak, Natalia Kałuża, Anna Pluta, Bogusław Słupczyński, Rafał Soliński

Teatr w Ruchu był projektem-wędrowką, jego cel stanowiło poznanie sztuki teatru i samych siebie. Dzieci odbyły wyprawę w Beskidy, podczas której poznawały nowe miejsca przy użyciu narzędzi i technik teatralnych. Następnie przedstawiły teatralną interpretację wędrowki po górach w formie widowiska: zaaranżowały w tym celu dawny budynek celników w Cieszynie, aby stał się na czas wydarzenia teatralnego symboliczną mapą Beskidów, na której zachodzą interakcje między aktorami, widzami i otoczeniem.

Lwł

Grzeczna w krainie twórczości

Miejski Ośrodek Kultury w Dynowie

miejsce: Dynów

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 5–105 lat

koordynator: Aneta Pepaś-Skowron

prowadzący: Anna Cichocka, Marcin Fornal, Wiesław Hadam, Diana Jonkisz, Bartosz Kędzierski, Justyna Król, Mateusz Martyna, Monika Mączyńska, Aneta Pepaś-Skowron, Bartosz Rejmak, Małgorzata Rostkowska, Aleksandra Rózga, Joanna Sarnecka, Tomasz Tereszak, Bartosz Ignacy Wrona

Projekt warsztatów dla dzieci był inspirowany książką *Grzeczna Gro Dahle i Sveina Nyhusa*. Podczas warsztatów artystycznych uczestnicy zastanawiali się, jaki stosunek do grzeczności mają młodzi i starsi mieszkańcy Dynowa. Jaki jest związek między grzecznością a postawą twórczą? W ich wyniku powstały poszczególne części opowieści: *Świat Lusi*, *Kraina twórczości*, *Warto opowiadać o sobie – pomiędzy kulturą a naturą*, *Lusia jest głodna – apetyt na życie*, które tworzyły widowisko performatywne z udziałem widowni.

Szkoła Latania

Gminny Ośrodek Kultury w Wieprzu

miejsce: Frydrychowice/Przybradz

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7-14 lat

koordynator: Barbara Pasterak

prowadzący: Aleksandra Barczyk, Tadeusz Dylawerski, Monika Filipowicz, Barbara Iwańska, Agnieszka Kolanowska, Łukasz Zaborowski, Dorota Zwolak

Lekcje śpiewu, nauka latania, lekcje stroszenia piórek z panem Piórko, filmowa klasa im. A. Hitchcocka to tylko niektóre zajęcia przeprowadzone podczas lipcowego semestru w *Szkole Latania*. Przez dwa tygodnie uczestnicy projektu odrywali od ziemi swoje ciała i różne przedmioty, budowali gniazda i budki lęgowe, ale przede wszystkim tworzyli teatralne widowisko o obsesyjnym zainteresowaniu ptakami i lataniem. Inspiracją dla młodych twórców były podręczniki ornitologiczne, pobliskie lotnisko, dokument Petera Greenawaya, *Sklepy cynamonowe* Brunona Schulza i drzewa.

Co złe okpić – Podróż w nieznane z przygodami...

Fundacja Mucha

miejsce: Gdynia

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7–13 lat

koordynator: Anna Rekowska

prowadzący: Krzysztof Baliński, Ewelina Habas,
Piotr Pucyło, Ala i Tadeusz Puźniakowscy, Anna Rekowska,
Krzysztof Rekowski, Magdalena Świerczyńska-Dolot,
Dorota Wolter, Małgorzata Znosko

W interdyscyplinarnym projekcie uczestnicy inspirowali się Przygodami Sindbada Żeglarza, które są podróżą w fantazję, odległe krainy, ale również w głąb siebie. Projekt miał być także pretekstem do poznania innych, a jego podstawą było włączenie grup osób defaworyzowanych. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach dramowych, aktorskich, teatru tańca, etniczno-muzycznych, kreatywnej plastyki, reportersko-dramaturgicznych oraz socjoterapeutycznych.

[w]

Jestem królem /królową

Teatr im. Aleksandra Fredry

miejsce: Gniezno

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 10–13 lat

koordynator: Ewa Malicka

prowadzący: Aleksandra Antoniuk, Katarzyna Jeznach,
Daria Wiktoria Kopiec, Robert Łosicki, Adam Światała

Uczestnicy, inspirować się tematem królów i królowych, budowali podczas warsztatów królestwo dźwięku, przedmiotów, światła i gestu. Stworzyli dla tych miejsc prawo, zbudowali krajobraz, szyfr z gestów, język, dźwiękowe wizytówki, określili zasady porozumiewania się. Wiedzę do zbudowania własnego królestwa zdobywali poprzez udział w rozmaitych warsztatach, grach podwórkowych i terenowych, podczas wizyt w Muzeum Początków Państwa Polskiego i piwnicach katedry gnieźnieńskiej, inspirowali się także postaciami historycznymi oraz wywodzącymi się ze świata sztuki.

Nasz Mikrokosmos

Gminny Ośrodek Kultury

miejsce: Gostycyn

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 6–20 lat

koordynator: Barbara Piasecka

prowadzący: Monika Grabarek, Stefan Kornacki, Barbara Rogalska, Edyta Soboczyńska, Alicja Wiślińska-Kornacka

Tematem warsztatów i spektaklu był świat owadów. Uczestnicy pracowali w trzech grupach. Grupa teatralna, korzystając przede wszystkim ze swoich ciał, stworzyła mikrokosmos. Zespół operatorsko-dziennikarski zastanawiał się nad podobieństwami ludzi i owadów, w wyniku czego powstał wideoblog – kronika warsztatów. Natomiast ekipa plastyczno-scenograficzna, korzystając z helu, balonów, diody led oraz dronów, zrealizowała cykl „Ulotnych Spektakli”.

Teatr Nieoczywisty

Gminny Ośrodek Kultury

miejsce: Górzno

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7–17 lat

koordynator: Agnieszka Drelich–Magdziak

prowadzący: Adam Gąsecki, Patrycja Neumann, Monika Wyrzykowska, Marcin Zadronecki, Katarzyna Żytomirska

Tematem warsztatów i spektaklu były legendy górnieńskie, w większości legendy o Topielcu. Uczestnicy spotykali się z mieszkańcami Górzna, by poznać ich wersję opowieści oraz poszukać innych podobnych historii. Poprzez odwołania do tekstów Leśmiana, Goethego i słowiańskiej demonologii usytuowali postać Topielca w literaturze. Był to punkt wyjścia do rozważań o granicach światów, ich przenikaniu, ucieczce od rzeczywistości oraz poszukiwaniu własnej drogi.

IMPROLATO

– Gotuj się na teatr

Gminne Centrum Kultury w Jabłonnie z s. w Piotrkowie

miejsce: Piotrków Drugi

uczestnicy: młodzież w wieku 13–20 lat

koordynator: Katarzyna Krzywicka

prowadzący: Przemysław Buksiński, Remigiusz Jankowski, Łukasz Jemioła, Kamil Kotarski, Maria Kubić

IMPROLATO – Gotuj się na teatr skupiło uczestników wokół stołu, jedzenia, goszczenia się i improwizacji teatralnej. Odwiedzili oni gospodarstwa, wysłuchiwali historii najstarszych mieszkańców oraz pań z kół gospodyń wiejskich o dawnym biesiadowaniu i tradycjach. Wspólnie gotowali, jedli, improwizowali i poznawali teatr. Tworzyli własną muzykę przy pomocy warzyw i elementów wyposażenia kuchni.

Halo, czy mnie słyszeć?

Stowarzyszenie „Węgajty”

miejsce: Jonkowo

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–16 lat

koordynator: Erdmute Sobaszek

prowadzący: Paulina Andruczyk, Barbara Grzybowska,
Iwona Prusko, Erdmute Sobaszek, Maciej Wróbel

Podstawą rozważań na temat praw dzieci w społeczeństwie oraz ich obecności i słyszalności były teksty Janusza Korczaka. W oparciu o jego założenia pedagogiczne zaprojektowano proces, w którym zostały usłyszane wszystkie dziecięce głosy. W ramach działania odbyły się warsztaty teatralno-muzyczne, improwizacje teatralne, warsztaty cyrkowe (akrobatyczne, kuglarskie, szczudlarskie) oraz teatralizowane zabawy.

W krainie Ducha Gór

Centrum Kultury w Kamiennej Górze

miejsce: Kamienna Góra

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 10–19 lat

koordynator: Anna Przerwa

prowadzący: Rafał Biesiada, Justyna Janicka-Niedziółko, Marcin Makaś, Robert Mania, Tomasz Wiziński

Projekt *W Krainie Ducha Gór* był wakacyjną wędrówką szlakami największej legendy Karkonoszy – Ducha Gór, zwanego także Liczyrzepą. Dziesiątki regionalnych podań i legend były materiałem, który został wykorzystany do stworzenia własnej opowieści o Duchu Gór i poszukiwaczach skarbów zwanych Walonami. Publiczność uczestniczyła w powiązanych ze sobą performansach, instalacjach scenograficznych, minikoncertach, a jej aktywność miała wpływ na przebieg spektaklu.

Zabawa – Bajki i Bery

Fundacja Szafa Gra

miejsce: Katowice

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 12–19 lat

koordynator: Iwona Woźniak

prowadzący: Bartłomiej Błaszczczyński, Olga Chrzan, Jacek Jabrzyk, Mikołaj Karczewski, Miłosz Markiewicz, Sandra Staletowicz, Jagoda Stuła, Dariusz Wiktorowicz, Iwona Woźniak, Barbara Wójcik-Wiktorowicz

Podczas warsztatów inspirowano się tematem zabawy, głównie nawiązując do współczesnych gier internetowych i próbując porównać je do zabaw naszych rodziców i dziadków. Podczas pracy korzystano z wypowiedzi uczestników projektu, to one złożyły się na fabułę i scenariusz spektaklu. Przedstawienie finałowe noszące tytuł *ZNZ – żeby nie zgubić* opowiadało o braku relacji i zabawy, o potrzebie bycia w sieci i stałym kontakcie z wirtualnym światem.

Przerwa

Stowarzyszenie Kultury Niefizycznej

miejsce: Koczała

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 10–19 lat

koordynator: Agata Warda

prowadzący: Barbara Bieńkowska, Marcin Borkowski, Izabela Chlewińska, Maciej Chojnacki, Monika Garstecka–Niemczyk, Barbara Gębczak, Tomasz Krezymon, Andrzej Michałek, Dorota Michałek–Winter, Agata Warda, Tomasz Valldal–Czarnecki

Tematem warsztatów i spektaklu była przerwa w szkole, czyli czas pomiędzy tym, co się skończyło, a tym, co się rozpocznie. Moment, który można spędzić w dowolny sposób. Podczas warsztatów uczestnicy wykorzystywali specyfikę budynku szkoły, mieli do dyspozycji kilka klas, w których – korzystając z różnych form i środków artystycznych – przygotowali mini-pokazy.

Babuchy-szeptuchy

Fundacja Sztuka Teatru

miejsce: Kraków

uczestnicy: dziewczęta w wieku 14-19 lat

koordynator: Karolina Fortuna

prowadzący: Barbara Budniak, Karolina Fortuna,
Maja Luxenberg, Helena Osak

Podczas warsztatów dziewczęta zgłębiały archetyp kobiety-pramatki obecny między innymi w mitologii europejskiej czy tradycji judeochrześcijańskiej. Inspiracją była postać plemiennej szeptuchy, mądrej kobiety, uzdrowicielki, powiemicy historii, strażniczki szeptów, która jako autorytet konkurowała z wioskowym plebanem. W ramach działania uczestniczki spotkały się z seniorkami, które podzieliły się swoimi historiami i wspomnieniami. Na ich podstawie nastolatki tworzyły obrazy, fotografie i scenariusz, konstruując tym samym materię spektaklu.

REM – świadomość czy iluzja?

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

miejsce: Kraków

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 12–18 lat

koordynator: Monika Tryboń

prowadzący: Piotr Madej (Patrick the Pan),
Filip Marszałek, Grzegorz Mart, Maria Spiss

Tematem warsztatów i spektaklu była faza snu REM. Młodzież uczestniczyła w warsztatach teatralnych, dźwiękowo-muzycznych, multimedialnych i oświetleniowych. Materiałem dramaturgicznym, który został wykorzystany podczas warsztatów, były sny uczestników. Praca ze snami odbywała się pod opieką terapeutki Gestalt. Grupa została podzielona na sześć zespołów, każdy z nich wybrał jeden sen, który zaprezentował jako scenę teatralną na końcowym pokazie.

Nibylandia

– dzielnica cudów

Fundacja Teatr Realistyczny ze Skierniewic

miejsce: Lublin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 6–15 lat

koordynator: Katarzyna Pągowska

prowadzący: Adam Karol Drozdowski, Izabella Gawęcka, Krzysztof Kamiński, Damian Kendo Grabowski, Iwona Konecka, Katarzyna Pągowska, Ilona Puchacz, Anna Sadowska

Inspiracją dla warsztatów i spektaklu była lubelska „dzielnica cudów”, czyli Stare Bronowice – miejsce omijane szerokim łukiem przez mieszkańców miasta, które w latach siedemdziesiątych chciano całkowicie wyburzyć. Nazywano je dzielnicą cudów – niekoniecznie w pozytywnym znaczeniu. W trakcie projektu uczestnicy, inspirowani Nibylandią, krainą z książki o Piotrusiu Panie, chcieli udowodnić, że Bronowice mogą się stać prawdziwą dzielnicą cudów, takich jak wzajemne uśmiechy, twórcze podejście do życia i wspólne spędzanie czasu.

W co się bawić?

Teatr im. Juliusza Osterwy

miejsce: Lublin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 12–14 lat

koordynator: Marta Bojarska

prowadzący: Daniel Dobosz, Klaudia Kulejewska,
Adam Lato, Tomasz „Maped” Pizoń, Wojciech Rusin

Podczas warsztatów uczestnicy przenieśli się w czasy PRL, czyli dzieciństwa i młodości swoich rodziców czy dziadków. Poznawali ich gry, zabawy i sposoby na zabicie nudy. Zebrane inspiracje były punktem wyjścia działań aktorskich, plastycznych, muzycznych i tanecznych oraz finałowego pokazu. Teatr był pretekstem do rozmowy z uczestnikami o tym, czy dawne gry mogą być konkurencją dla komórki i komputera, czy współczesna młodzież umie i chce się jeszcze bawić, a jeśli tak, to w co?

Moje Wspólne

Grupa Inicjatywna Baranówko

miejsce: Mosina

uczestnicy: dzieci w wieku 8–12 lat

koordynator: Dorota Lisiak

prowadzący: Magdalena Albrecht-Walczak,
Agnieszka Grygiel, Dorota Lisiak, Artur Sosen Klimaszewski

Uczestnicy projektu starali się odpowiedzieć na pytania: czy podwórko, ulica, szkoła, miasteczko mogą być zarówno moje, jak i wspólne? Co znaczy współodpowiedzialność za te miejsca i jaki wpływ na nie mogą mieć nawet małe dzieci? Podczas warsztatów dzieci eksplorowały nieznanne miejsca w Mosinie i odkrywały ich potencjał. Narzędziem zmiany świadomości małych i dużych mieszkańców miały stać się igła i nitka, które posłużyły do wysycenia hasła zachęcającego do działania na rzecz miasteczka podczas finałowego performansu.

Tolerancja **– przestrzeń** **dla każdego**

Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie

miejsce: Olsztyn

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynator: Aneta Kasperek–Palińska

prowadzący: Malwina Bilińska–Miszczuk, Łukasz Kłoczewski, Aleksandra Kolan, Robert Listwan, Ewa Pałuska, Bartosz Pawlik Pawlicki, Dorota Sepczyńska, Karol Szulter

Głównym tematem projektu była tolerancja – zarówno w kontekście uchodźców, poglądów, religii, osób niepełnosprawnych, jak i w sztuce teatralnej, muzyce czy sztukach wizualnych. Uczestnicy podczas pracy nad spektaklem improwizowali, ćwiczyli głos i rytmiczność, interpretowali temat, posługując się ciałem, i tworzyli scenografię z surowców wtórnych.

Notłajf?

Gminne Centrum Kultury i Sportu w Wieniawie

miejsce: Pogroszyn

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynator: Joanna Zawadzka

prowadzący: Emil Gawin, Paweł Korbus, Jakub Odzioba,
Kamil Strózik, Joanna Zawadzka

Tematem warsztatów i spektaklu był Notłajf – tak młodzież określa kogoś, kto zawsze jest online: poświęca mnóstwo czasu na siedzenie przy komputerze, telefonie, tablecie. Uczestnicy przyglądali się relacjom młodych ludzi w realu i w sieci. Wspólnie poddali dogłębnej analizie między innymi język, więzi, postawy pojawiające się w tych dwóch światach – zorganizowali swego rodzaju laboratorium badawcze relacji rówieśniczych.

Kilka postaci szuka młodzięży, która miastu...

Fundacja Dzielnico

miejsce: Poznań

uczestnicy: młodzież w wieku 16–18 lat

koordynator: Agnieszka Chlebowska

prowadzący: Agnieszka Chlebowska,
Elżbieta Niewiadomska, Małgorzata Rekus

Projekt dotyczył tożsamości miejsca i jego mieszkańców, a także współczesnej kondycji przestrzeni publicznej. Punktem wyjścia działań była zniszczona tablica umieszczona na Amfiteatrze na Cytadeli w Poznaniu, który obecnie jest terenem towarzyskich spotkań po lekcjach, polem popisów lubiących ryzyko sportowców, a jednocześnie metaforą stagnacji miejskich nieużytków. Miejsce, gdzie zatrzymał się czas, stało się terenem działań młodzieży – tym razem pracy twórczej.

ŚwiatłoCienioLubni

Fundacja Wspierania Edukacji i Rozwoju
„Innowatorium”

miejsce: Pruszków

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynator: Karolina Jastrzębska-Mitzner

prowadzący: Agata Gołąb, Karolina Jastrzębska-Mitzner,
Anna Koc-Wittels, Konrad Niemira, Zofia Wronka

Światło i cień to dwa zagadnienia, które uczestnicy eksplorowali podczas projektu *ŚwiatłoCienioLubni*. Wspólnie badali symboliczne znaczenia światła i cienia w kulturze i naturze. Przeprowadzali własne eksperymenty ze światłem i cieniem na scenie, między innymi poprzez wykorzystanie różnych źródeł światła (reflektory, latarki, lampki nocne, żarówki, świece itp.) czy zabawy z formą teatru cieni.

Dzieciokracja czyli Dziecięca Republika Teatralna

Stowarzyszenie ON/OFF

miejsce: Rycerka Górna

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7–15 lat

koordynator: Aleksandra Bednarz

prowadzący: Aleksandra Bednarz, Piotr B. Dąbrowski,
Anna Mikołajska, Tomasz Mycan, Marta Nieradkiewicz,
Maciej Zakrzewski

W projekcie uczestnicy wybudowali świat od zera, na swoich zasadach i regułach. Był on magiczny, pełen zabawy, nieposkromionej wyobraźni i twórczej energii. Podczas działań warsztatowych dotknęli również tematów nietolerancji, braku akceptacji, wykluczenia. Definiowali pojęcie państwa, obywatelstwa, społeczeństwa i wolności. Stworzony spektakl był opowieścią o dziecięcym świecie, w którym tolerancja to norma, o świadomych, młodych obywatelach, ich prawach i potrzebach.

Lato w teatrze

Państwowy Teatr Lalki „Tęcza”

miejsce: Słupsk

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynator: Joanna Stoike–Stempkowska

prowadzący: Maciej Gierłowski, Karolina Maciejewska,
Dorota Michałowska, Tatiana Skumiał,
Joanna Stoike–Stempkowska

Inspiracją do działań twórczych i motywem przewodnim projektu był obecny w literaturze i sztuce topos świata–teatru oraz człowieka–marionetki. Spektakl stworzony przez uczestników opowiadał o poszukiwaniach i był próbą odpowiedzi na pytania: czy wszystko, co wokół nas się dzieje, to teatr? Kim jest lalkarz i jakim narzędziem jest lalka? Zostały one postawione na tle współczesnych technologicznych możliwości i zagrożeń, jakie niesie cyberprzestrzeń.

C(i)ąta naprzód

Teatr Zagłębia

miejsce: Sosnowiec

uczestnicy: młodzież w wieku 13–17 lat

koordynator: Ewa Koralewska

prowadzący: Michał Bałaga, Miłosz Gajewski, Ewa Koralewska, Katarzyna Niedurny, Agnieszka Okońska-Bałaga, Agnieszka Piestrzeniewicz, Alicja Siwik, Iga Słupska, Michał Woźnica

Pretekstem do wakacyjnych działań były słowa Piny Bausch: „Nie obchodzi mnie, jak ludzie się poruszają. Obchodzi mnie to, co ludzi porusza”. Uczestnicy warsztatów doświadczali, w jaki sposób podstawowe narzędzie pracy aktora – ciało – komunikuje się z innymi, z przestrzenią i sobą samym, co je porusza i prowadzi do poruszania się, jak na ciało wpływa ubiór/kostium, przedmiot/rekwizyt, charakteryzacja? A jak dotyk, dźwięk, słowo, emocja, światło lub jego brak? Jak ciało się zmienia, kiedy obok są inni i co się dzieje, kiedy wspólnie się ruszamy?

Łowcy wspomnień

Gminny Ośrodek Kultury

miejsce: Ujazd

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 9–18 lat

koordynator: Emilia Adamiszyn

prowadzący: Elżbieta Chruska, Jarosław Cielebon,
Joanna Czajkowska-Zoń, Magdalena Sęk, Anna Stokłosa,
Mikołaj Walencykowski, Adrian Wilk

Uczestnicy projektu wyruszyli w świat wspomnień. W tym celu uruchomili Regionalne Biuro Odnajdywania Wspomnień, założyli również firmę składającą się z czterech działów: rekonstrukcji ruchu, rekonstrukcji przestrzeni, rekonstrukcji dźwięku i analitycznego. Stworzyli artystyczne wizje na temat życia mieszkańców gminy z przeszłości (w tym z czasów im obecnych), konfrontując je z futurystyczną rzeczywistością.

ALE CZY NA PEWNO słyszysz ten błysk?

TR WARSZAWA

miejsce: Warszawa

uczestnicy: młodzież w wieku 13–19 lat

koordynator: Weronika Brączek

prowadzący: Jakub Drzewiecki, Anna Gąsiorowska, Paulina Góral, Joanna Janiszewska, Ewa Łuczak, Antoni Mantorski, Karolina Pająk, Anna Rochowska, Aleksandra Rogalska, Jakub Snochowski, Natalia Starowieyska, Kaja Stępkowska, Kacper Stykowski, Jacek Telenga

Inspiracją do stworzenia spektaklu była powieść Mirosława Nahacza *Niezwykłe przygody Roberta Robura* oraz premiera TR Warszawa *Robert Robur* w reżyserii Krzysztofa Garbaczewskiego. Uczestnicy próbowali przyjrzeć się życiu miasta bez użycia zmysłu wzroku i usłyszeć rytm natury bez użycia zmysłu słuchu.

Młoda Rezydencja

Teatr Ochoty – Ośrodek Kultury Teatralnej

miejsce: Warszawa

uczestnicy: młodzież

koordynator: Hanna Kłoszewska

prowadzący: Joanna Hawryluk, Radek Kaliski, Hanna Kłoszewska, Anna Ługowska, Paulina Szczęsna, Michał Wanio

Podczas projektu młodzież z Klubu ZAMIAST obejrzała w Teatrze Ochoty trzy spektakle, na bazie których stworzyła autorski pokaz teatralny. Punktem wyjścia do działań młodych ludzi był teatr jako przestrzeń do wypowiedzania własnego zdania na temat rzeczywistości, a jednocześnie czerpania radości, jaką daje wspólne działanie.

Lwf

W rytmie mojego świata

Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Przymierze Jeziorsko”

miejsce: Warckie Centrum Kultury

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 8–25 lat

koordynator: Sławomir Szewczyk

prowadzący: Adam Łuczak, Michał Kowalonek, Zofia Małkiewicz, Agnieszka Sinicka, Grażyna Wydrowska

Inspiracjami do warsztatów były film *Samsara* oraz książka *Sekretne życie Krasnali w Wielkich Kapeluszach*. Film ukazuje analogie, rytmy łączące się w sieci w różnorodnym, wielokulturowym świecie, a książka zadaje szereg ważnych filozoficznych pytań o to, kim jesteśmy, jak poznajemy świat i co nas określa. Przez dwa tygodnie uczestnicy skupiali się na młodym człowieku i jego przestrzeni. Wspólnie odkrywali swój rytm, własną dynamikę, a także budowali samoświadomość.

Flisackie opowieści z Doliny Drwęczy

Pomorskie Towarzystwo Muzyczne

miejsce: Złotoria

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 7-17 lat

koordynator: Joanna Cieślikowska

prowadzący: Joanna Cieślikowska, Maja Krupińska,
Jacek Pietruski, Barbara Rogalska, Aneta Tulis-Skórzyńska,
Mirosław Zientarski

Tematem warsztatów i spektaklu były legendy o Flisakach. Ich wykorzystanie w trakcie projektu miało służyć budowaniu przynależności uczestników do małej ojczyzny i ukazaniu związku mieszkańców Złotorii z historią i kulturą regionu. Całość prowadzonych działań odwoływała się między innymi do tradycji flisaczych i zasobów przyrodniczych ujścia Drwęczy do Wisły.

Szafoschron

Wagon Inicjatyw

miejsce: Żuromin

uczestnicy: dzieci i młodzież w wieku 12–20 lat

koordynator: Piotr Wlizło

prowadzący: Simon Blaschko, Ewa Błaszkievicz, Krzysztof Błaszkievicz, Grzegorz Cysewski, Roman Holc, Zbigniew Izdebski, Marzena Lorkowska, Michał Nowakowski, Tina Smerdel, Krzysztof Stankowski, Katarzyna Szydłowska, Joanna Wlizło, Piotr Wlizło

Tajemnica i poznanie były tematem przewodnim i punktem wyjścia pracy warsztatowej. Uczestnicy inspirowali się wierszem Zbigniewa Herberta *W szafie*, opowiadaniem Olgi Tokarczuk *Szafa*, monodramem Moniki Kufel o tym samym tytule, kompozycją Michała Lorenca *Wieczory*, odwoływali się do Piosenki szafy ze spektaklu *Pan Kazimierz*, a także do muzyki z filmu *Opowieści z Narnii*, tekstów piosenek: *Gdy mówią mi Anny Marii Jopek* i *Serce jak szafa* Kayah oraz muzyki zespołu Coma. Teksty kultury miały umożliwić uczestnikom nieograniczoną i swobodną podróż w głąb siebie.

Spotkania z pedagogami teatru

Po raz pierwszy w ramach Lata w teatrze zorganizowano spotkania zespołów projektowych z pedagogiem teatru. Odbywały się w pierwszym tygodniu trwania projektów w miejscu ich realizacji. Zadaniem pedagoga teatru było obserwowanie warsztatów i udzielenie informacji zwrotnej. Przyjrzenie się metodom pracy instruktorów, omówienie i podsumowanie ich wspólnie z pedagogiem teatru miało służyć podniesieniu jakości działań edukacyjnych w projektach Lata w teatrze.

Beneficjentów odwiedziły pedagogożki teatru: Maria Babicka, Justyna Czarnota, Weronika Idzikowska, Justyna Gołęcka, Dorota Kowalkowska, Joanna Krukowska, Alicja Morawska-Rubczak, Katarzyna Piwońska i Magdalena Szpak.

Spektakle objazdowe

3050 kilometrów

17 miejscowości

8 województw

24 pokazy

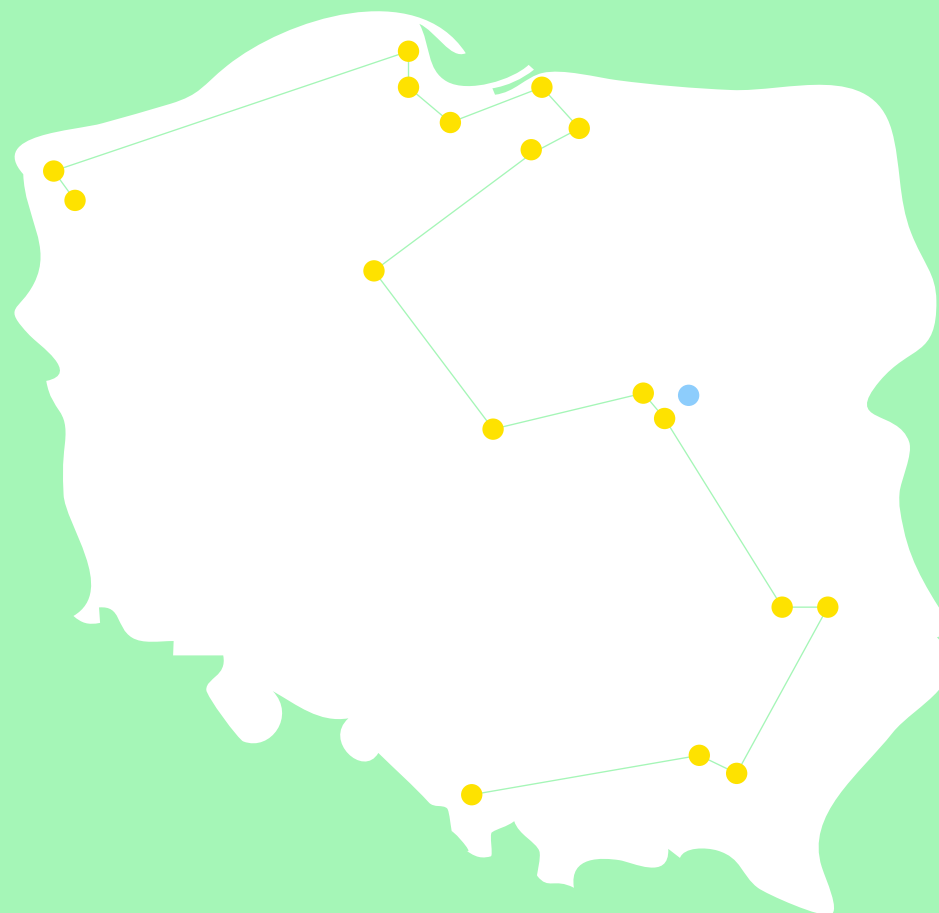
54 warsztaty

45 artystów

7200 widzów

● ● ● *Pippi Pończoszanka*

● ● ● *Jak wytresować dziewczynkę?*

Spektakle objazdowe

W roku 2016 odbyły się dwa objazdowe projekty artystyczno-
-edukacyjne: *Pippi Pończoszanka* oraz *Jak wytresować dziewczynkę?*

Projekt *Pippi Pończoszanka* realizowany we współpracy z Teatrem Pinokio w Łodzi ruszył w trasę już po raz czwarty. Tym razem rozszerzono go o jeszcze głębszą współpracę z lokalnymi ośrodkami kultury. Rozpoczęto od zaproszenia pięciu ośrodków, które współpracowały dotychczas z Instytutem Teatralnym w ramach innych projektów. Pełniąc rolę lokalnych ekspertów, miały one możliwość zarekomendowania miejsc, które mogą potrzebować tego rodzaju wydarzeń. Powstało pięć sieci łączących po dwa lub trzy ośrodki z czteremnastu polskich miast.

Przedstawiciele wszystkich instytucji spotkali się w kwietniu w Teatrze Pinokio w Łodzi, a w maju i czerwcu w każdym z pięciu ośrodków kultury zostały zorganizowane warsztaty pedagogiczno-teatralne dla lokalnych instruktorów i nauczycieli.

W trakcie wakacji projekt *Pippi Pończoszanka*, złożony z koncertu, spektaklu oraz warsztatów prowadzonych przez artystów, zaprezentowano w siedemnastu miejscowościach.

Drugi projekt – *Jak wytresować dziewczynkę?* – był realizowany we współpracy z Fundacją Zakochana Warszawa. Jego także rozszerzono o nowe działania edukacyjne. Grupa cyrkowców i animatorów związanych z projektem pod okiem pedagogów teatru przygotowywała się do prowadzenia wakacyjnych warsztatów, które towarzyszyły spektaklowi. Cykl warsztatów stał się inspiracją do stworzenia edukacyjnej broszury *Wakacje z cyrkiem*, którą otrzymali wszyscy widzowie spektakli i uczestnicy warsztatów. Spektakl w reżyserii Michała Walczaka wraz z warsztatami prowadzonymi przez cyrkowców został zaprezentowany czterokrotnie w Warszawie we współpracy ze Służewskim Domem Kultury oraz z Białołęckim Ośrodkiem Kultury.

Pippi Pończoszanka

tekst: Pippi Långstrump Astrid Lindgren

tłumaczenie: Agnieszka Hein i Magda Godlewska

licencjodawca praw autorskich: Astrid Lindgren:
Agencja Dramatu i Teatru ADiT

reżyseria, teksty piosenek: Konrad Dworakowski

scenografia: Marika Wojciechowska

muzyka: Piotr Klimek

konsultacje cyrkowe: Grupa Carnival

produkcja: Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego,
Teatr Pinokio w Łodzi

aktorzy: Łukasz Batko, Łukasz Bzura, Dominika Majewska,
Żaneta Małkowska, Hanna Matusiak, Mariusz Olbiński,
Piotr Osak, Ewa Wróblewska

cyrkowcy: Mateusz Kownacki, Marzena Lesiak,
Stanisław Madej/Michał Ratajski

muzycy z zespołu Bura Kura: Konrad Dworakowski,
Piotr Frontczak/Kamil Stasiak, Łukasz Jerzykowski/
Michał Nowak

premiera: 6 lipca 2013, Łódź

Jak wytresować dziewczynkę?

scenariusz: Maciej Łubieński, Michał Walczak

reżyseria: Michał Walczak

obsada: Karolina Czarnecka, Magdalena Kisiała,
Lena Piękniewska, Agnieszka Przepiórska, Mania Romańska,
Izabela Zielińska, Bartosz Figurski, Krzysztof Kostera,
Kamil Witkowski, Janusz Sejbuk

band: Maciej Łubieński, Wiktor Stokowski, Marcin Wippich

muzyka: Wiktor Stokowski

scenografia: Alicja Kokosińska z użyciem horyzontów
autorstwa Marka Dobrowolskiego
(Urowadzenie z seraju, 1984)

kostiumy: Beata Borowska, Paulina Nawrot,
Diana Szawłowska

choreografia: Bartosz Figurski

lalki: Marta Kodeniec

charakteryzacja: Beata Borowska, Weronika Piechota

światło: Tadeusz Perkowski

dźwięk: Mateusz Skalski

wideo: Taszak

opracowanie graficzne plakatu i materiałów

promocyjnych: Paweł Sky

inspicjent: Maksymilian Dobrzyński

premiera: 19 czerwca 2015

Ewaluacja

Każdy kolejny rok realizacji programu Lato w teatrze składa się na intensywny proces jego ewaluacji. Po zakończeniu wakacyjnych projektów odbyły się spotkania podsumowujące z instruktorami – oddzielnie dla modułu Lato w teatrze + oraz Lato w teatrze. Przedstawiciele beneficjentów realizujących projekty we współpracy z innymi instytucjami kultury bądź organizacjami pozarządowymi podsumowywali podjęte w ramach programu partnerstwa. Natomiast przedstawiciele drugiego modułu omawiali role w zespole, jakie pojawiły się w procesie realizacji działań projektowych. Przed spotkaniem każdy zespół prowadzących dostał zadanie polegające na przygotowaniu pracy plastycznej – pojazdu, który miał być metaforą ich zespołu projektowego. Na podstawie prac omawiano: rolę lidera, organizację pracy zespołu, komunikację, role grupowe, sposoby radzenia sobie z trudnymi sytuacjami i kwestiami spornymi oraz to, co może być spoiwem zespołu.

W listopadzie odbyło się także spotkanie ewaluacyjne projektu *Pippi Pończoszanka* z przedstawicielami ośrodków, które brały udział w programie. Jego celem było podsumowanie projektu i krytyczne spojrzenie na jego elementy. Uczestnicy mieli szansę na dostrzeżenie mocnych i słabych stron swoich i projektu oraz spojrzenie w przyszłość na możliwości dalszej współpracy między sobą.

Szkoła Pedagogów Teatru

Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego po raz kolejny zaprosił beneficjentów programu Lato w teatrze oraz pracowników instytucji i organizacji zajmujących się działalnością edukacyjną do poszerzenia kompetencji i zdobycia nowych umiejętności w ramach Szkoły Pedagogów Teatru. Oferta programu warsztatowo-szkoleniowego obejmowała szkolenie z zakresu budowania partnerstw, którego celem było wzmocnienie uczestników modułu Lato w teatrze + w budowaniu trwałych relacji, oraz wypracowanie kontraktów współpracy między sobą. Ponadto instruktorzy modułu Lato w teatrze wzięli udział w trzydniowym szkoleniu, którego celem było przygotowanie ich do pracy w zespołach projektowych. Ofertą dla pracowników instytucji kultury odpowiedzialnych za edukację były trzydniowe warsztaty z zakresu budowania zajęć do spektaklu dla różnych grup odbiorców oraz refleksji na temat działań edukacyjnych prowadzonych wspólnie.

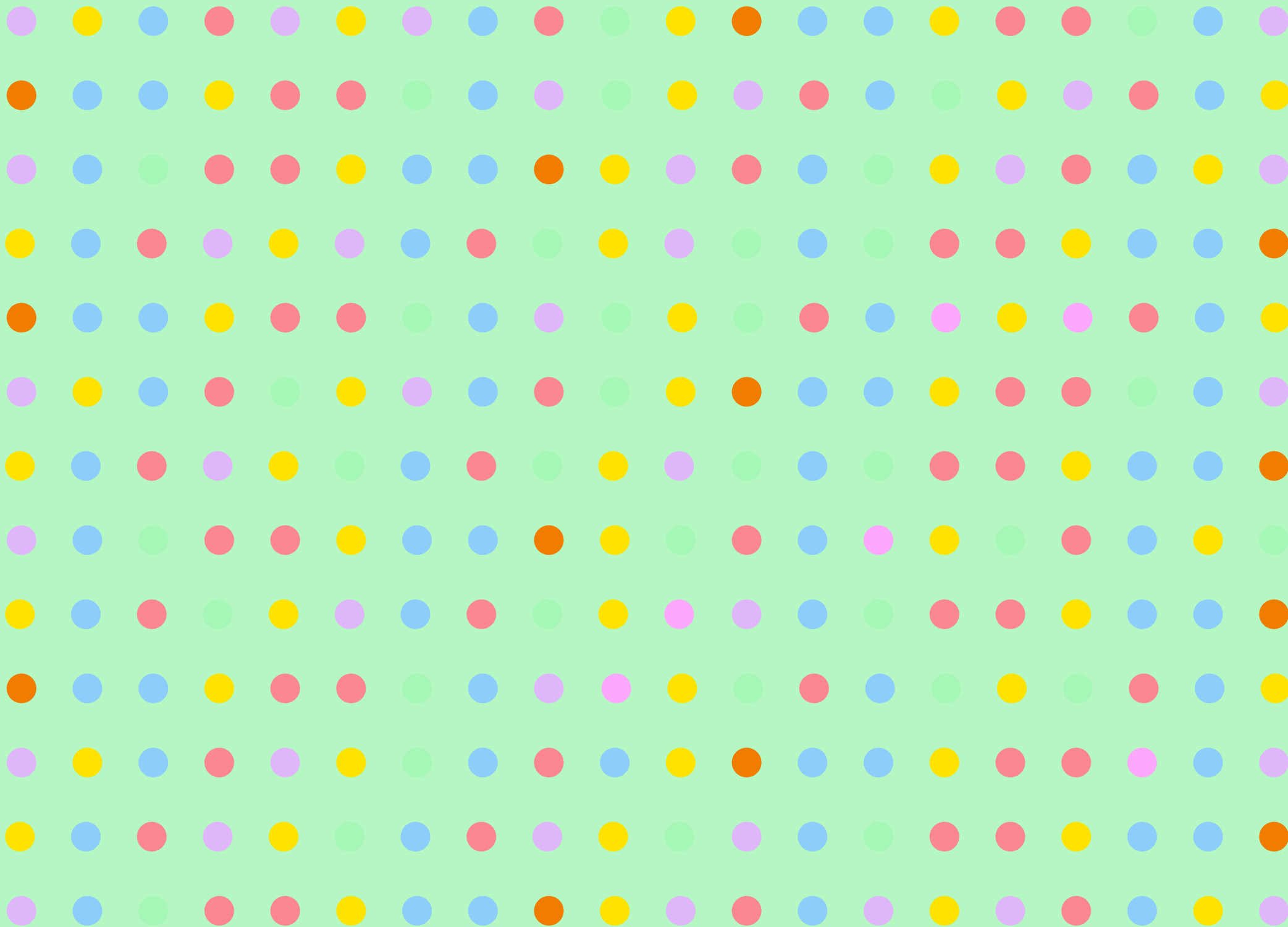
Konferencja **Pedagogika Teatru.** **Kierunki, refleksje,** **perspektywy**

W ramach programu Lato w teatrze w listopadzie 2016 roku została zorganizowana przez Dział Pedagogiki Teatru konferencja „Pedagogika teatru. Kierunki, refleksje, perspektywy.”

Do wzięcia udziału w dwudniowym spotkaniu podzielonym na cztery bloki tematyczne zostali zaproszeni pedagodzy, edukatorzy teatralni, teatrologi oraz wszystkie osoby zainteresowane rozwojem edukacji teatralnej. Podczas konferencji dokonano próby podsumowania działań pedagogiczno-teatralnych w Instytucie Teatralnym oraz zaprezentowano wyniki badań na temat edukacji teatralnej w Polsce. Trzy kolejne bloki składały się z wystąpień i dyskusji zaproszonych gości, dotyczących takich tematów jak: działania teatralne w szkołach, kształtowanie języka współczesnego teatru przez pedagogów teatru oraz kształtowanie relacji społecznych przez sztukę.

2016
Łało w Łeąłrze